

Repetitio Clem. I. Ut Clericorum De Officio Ordinarii

Aufréri, Étienne

Leodii, 1702

Tertium Quæsitum. Ad tertium quæsitum videtur breviter quod potestas
Papæ non sit major omni alia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63069](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63069)

DE OFFIC. ORDI. 53

gumentum dicendum est quod temporalia bona per se sumpta, non prosunt quicquam ad vitam spiritualem: sed ut ordinentur ad ipsa piritualia tanquam organa & instrumenta prosunt. & ad ipsorum spiritualium consecutionem & ipsorum peccatorum remissionem & ad virtutum operationem. unde *Tobia. 4. Eleemosina ab omni peccato & à morte liberat. de poenitentia distinct. 1. c. miror. & cap. medicina.* Et *Thob. 12* dicitur, quod elemosyna, quæ de bonis temporalibus fit, à morte liberat, peccata purgat, & ipsa facit invenire vitam æternam: & ad hunc finem Papa habet potestatem ordinandi de ipsis temporalibus bonis. Et resolutivè dici potest, quod Papa potest habere potestatem temporalium ad duplicem actum.

Primò, quantum ad sui & aliorum ministrorum Ecclesiæ ordinationem & hoc in primitiis & oblationibus & alijs redditibus Ecclesiæ debent esse contenti. Secundum quantum ad ipsorum temporalium ordinationem, dispositionem & divini cultus ampliacionem, & sic etiam super omnia temporalia bona omnium fidelium Ecclesia potestatem habet.

TERTIUM QUÆSITUM.

Ad tertium quæsitum videtur breviter quod potestas Papæ non sit major omni alia.

Quicunq; solvit alicui tributum non videtur eo major esse: sed magis subesse 47
ei cui solvit tributum, sicut dans de-
ci-

45 REPETIT. CLEM. I.

cimas, minor est recipiente, ut dicit Aposto-
lus. Ad hebræos 8. fac. cap. fin. de caus. pos. &
propria & in c. 2. de censu, & l. 1. cum l. se-
quen. C. de censu. libro II per Sicul. consilio
suo. 89 Sed Papa solvit tributum Imperatori
ut II quæstion. 1. ca. si tributum. ubi dicit Pa-
pa, quod si tributum petit Imperator, non
uegamus: ergo Papa major non est Impera-
tore.

ii Secundò Moyles fuit maior Aaron in potestate,
eo quod potestate ipsius Moyli Aaron in sacerdotem
electus est, juxta illud. Exodi. 28 applica quoq; tibi Aa-
ron fratrem tuum, cum filiis suis, ut sacerdotio fungan-
tur mihi et distinct. §. 1. in principio 75 di. cap. 1. in vers
& Moyli. Sed Moyles qui fuit ductor populi Israelitici
videtur Imperatorem repræsentare, ut dicit Beatus
Augustinus. Aaron vero qui fuit summus Pontifex
repræsentavit Papam, videtur ergo quod potestas Im-
peratoris sit maior potestate Papæ.

48 Tertiò qui confirmat electionem alicujus, ille est
major eo qui confirmatur, cum confirmatio ad supe-
riorem tantum pertineat. ca. nihil de elect. & c. cum in-
ferior. de mayo. & obe. Sed legimus regem Franciæ, pote-
statem habere confirmandi Papam, & ordinandi sedem
Apostolicam; ergo rex Franciæ eo major esse videtur:
minor probatur. 63 di. cap. Adrianus fa. c. venerabilem
de elect. & glo. super. vers. Caroli.

Quartò illa potestas non est universaliter major om-
ni alia, ad cujus judicium non defertur omnis ap-
pellatio. Sed à sententia lata ab Imperatore vel
Judice sæculari non debet ad Papam appellari. in cap.
duobus. de appellat. ergo & c.

Quintò, quorum est idem immediatum Principium, neutrum ab altero dependet, sed Imperator & 49
 Papa sunt hujusmodi. Ergo &c. major est de se nota.
 minor probatur: quia Imperator assimilatur Deo in ter-
 ris, pro quo *in authent. quomodo oportet Episc. col. 1. 23. quæstion. 4. cap. quæstum. 10. distinct. quoniam 96. di-
 stinct. cum ad verum, & cap. duo sunt, & cap. si Impe-
 rator.* Ex quibus colligitur Potestatem Papæ & Impera-
 toris fore distinctas, & neutrum ab alia descendere, tan-
 quam ab eodem principio ortum habentia: & hoc ex-
 pressum est. 93. *distinct. legimus circa medium,* ubi hoc
 clarè tenet *Gloss, 58. distinct. cap. quanto,* & probatur *in
 præallegato cap. quoniam, & cap. novit. de judic. & ibi
 Gloss. compo. & Innoc. 1. cap. causam, in 2. qui filij sunt
 legitimi,* ergò &c.

AFFIRMATIVA.

In contrarium est, quia potestas illius 50
 est major omni alia: qui potest omnia judi-
 care, & ipse à nemine judicatur. *cap. inferior 50
 21. distinct. cum inferior de major. & obed. &
 clem. ne Romani de elect. in clem.* Sed Papa
 potest omnia judicare, ut supra dictum est, &
 ipse à nemine judicatur: juxta illud *1. ad Co-
 rinth. 2. cap. ubi spiritualis homo omnia judi-
 cat, & ipse à nemine judicatur. fac. cap. inno-
 cens 22. quæst. 4. in gloss. & text. in cap. ne-
 mo judicabit. 9. quæst. 3. cum similibus.* ergò
 Papæ potestas major est omni alia.

Secun-

Secundò dicit Beatus Ambrosius, & scribitur in cap. duo sunt. 96. *distinct. aurum non tam pretiosius plumbo, quantum Regia Potestate altior est Ordo Sacerdotalis*: Videmus enim colla Regum, & Principum submitti genibus Sacerdotum, & ab eis benedici & inungi. *cap. cum venisset de sacra Unctione. 1.* & secundùm Apostolum ad Hebræos 7. *absque nulla contradictione verum est, quod qui minor est à majori benedicitur.* patet hoc etiam per Hugonem de sancto Victo. 2. *Libr. de Sacramentis, secunda parte*: ubi distinguit duplicem vitam spirituales & corporalem: duplicem Populum Laicorum & Clericorum, duo bona spiritualia & temporalia: duplicem Potestatem spirituales & sæcularem. Et postea subdit quod quantum vita spiritualis dignior est quam terrena, & spiritus, quam corpus: tantum spiritualis potestas terrenam potestatem & sæcularem, & honore & dignitate præcellit.

Tertiò est major omni alio majoritate causalitatis: quia ejus potestas causat omnem aliam potestatem examinando, confirmando, & judicando: unde dicitur 22. *distinct. Quod cujuslibet ordinis dignitatem & potestatem Romanus Pontifex habet instituire & confirmare*: ejus verò potestatem plus Christus fundavit & confirmavit, nullius namque potestatis electio temporalis, vel spiritualis est ipsa confirmatio, nisi solum electio Papæ, vel ipsius auctoritate.

Quarto ratione auctoritatis, Papa major est omni alio; quia nullius Imperatoris, Regis, vel alterius leges, seu statuta alicujus roboris vel firmitatis esse censentur.

DE OFFIC. ORDI. 57

tur, nisi quatenus sunt per auctoritatem
 Papæ confirmatæ & probatæ, ut dicit Au- §2
 gust. & ponitur in c. 1. 9. dist. quod quicun- vi
 que legibus imperatorum, qui contra Dei
 voluntatem feruntur, obtemperare non vult
 acquirit grande præmium. Est namque tanta
 auctoritas Ecclesiæ & Romani Pontificis,
 ut dicit Augustinus contra epistolam funda-
 menti, ego non crederem Evangelio, si non
 crederem Ecclesiam. Sicque visis præmissis
 concluditur, Papam esse majorem Impera-
 tore, & ita concludit Bal. in l. rescripta C.
 de præci. Impe. offe. & ibi vide latè de po-
 testate Papæ.

A D D E

Premissa Argumenta tradit quoque majori
 ex parte Anchoranus in cap. Canonum statuta
 extra de Constitutionibus in 1. oppositione. Et
 tandem hanc conclusionem infert. Quod papa
 sit major Imperatore, & quod penes Ecclesiam
 sit uterque gladius, quorum alterum suscipit Im-
 perator scilicet gladium materiale à Papa in ap-
 probatione, unctiōe & coronatione, & ante-
 quam approbationem à Papa accipiat, non vide-
 tur, quod Imperator possit ministrare. & refert
 ibi Anchoran. sese ad Oldra. cons. 25 Mattheus
 Boys. D.

S O L U T I O A R G U M.

Nec obstant rationes in contrarium adductæ. 53
 Et primo ad primam dicendum est, quod Papa VII
 non solvit tributum Imperatori in recognitionem

58 REPETIT. CLEM. I.

nem Domini: sed solum pro pace, & quiete Ecclesie servanda, quam ipse Imperator tenetur tueri & conservare, sicut habetur 23. *quest. 8. cap. si tributum in ore piscis*. Nec de omnibus solvitur tributum Imperatori, quia non de oblationibus & primitiis, sed solum de exterioribus bonis per Principes seculares Ecclesie concessis.

viii

Ad secundum dicendum, quod Moyses representabat Christum, cujus vicem Papa gerit in terris: unde dictum est Moysi. *Deuterom. 18. Prophetam suscitabo eis de medio fratrum suorum similem*. cui similiter Aaron Christum representabat, quia ut allegatum est. *Exod. 8. Applica tibi Aaron cum filiis suis, ut sacerdotio fungantur mihi*. Super quo verbo dicit *Gloss. Quod sicut tabernaculum cum ornatibus & vasis suis significabat Ecclesiam pulchram, virtutum & varietate personarum distinctam: ita Summus Sacerdos Aaron tabernaculi, Christum verum Pontificem significabat, qui semetipsum pro nobis obtulit in Cruce: Aliter tamen Moyses, & aliter Aaron Christum significabant, quia Moyses significabat Christum ut Legislator, Aaron ut summus Sacerdos, & Christus, cujus vicem Papa gerit, fuit Legislator: juxta illud *Esaiæ. Dominus, Legifer noster, Dominus justus noster, & fuit Sacerdos juxta illud: Psalm. Tu es Sacerdos in æternum, secundum ordinem Melchisedech*.*

Per hoc ergo, quod Aaron & filij ejus applicati sunt Moysi, ut sacerdotio Dei fungerentur, significatum est quod omnes Præsules & Doctores, qui ad Pastorale & Sacerdotale officium assumuntur, tanto studio & amore debent Legi Dei adherere, ut germana cognatione videantur conjungi

DE OFFIC. ORDI. 59

jungi : sicut Glossa ibidem dicit. Dato ergo quod
 potestas Moysi fuerit major potestate Aaron : quia
 potestas Moysi fuit Imperialis in Legis datione ;
 & fuit Sacerdotalis in votorum Populi oblatione :
 Quia sicut dicit Glossa super illo versu : *Psalmus.*
Moses & Aaron in Sacerdotibus ejus, Moses
Sacerdos fuit, non Hostias, sed vota Populi of-
ferens Deo : per hoc non excluditur, quin Pote-
 stas Papæ sit major omni alia, cum ipse gerat vi-
 cem Christi, cujus Potestas figurata est per Moysen &
 Aaron, ut prædictum est.

Ad tertium patet solutio : quare illud quod
 dicitur in *cap. Adrianus*, hodie est correctum, ut **ix**
 in *cap. cum Adrianus, ea. distinct.*

Ad quartum dicendum est, quod appellatio
 interposita pro causis minimis, & levibus quæ- 54
 stionibus, ad Papam non est deferenda, ut in **x**
 contrario. Sed pro causis gravibus, & arduis
 quæstionibus : omnis appellatio potest deferri
 ad Papam. **ii. quest. 1. cap. Quicumque litem habens.**

Ad quintum dicendum est, quod illud sol-
 vitur per illud, quod habetur in *cap. solite. de xi*
maj. & obedien. Ubi Papa dicit, nosse debue-
 ras, quod Deus fecit duo magna Luminaria in
 Firmamento Cæli : Luminare majus, ut præset
 diei, & Luminare minus, ut præset nocti, u-
 trumque magnum, sed alterum majus, ad firma-
 mentum. Ergo Cæli, hoc est, universalis Ecclesiæ
 fecit Deus duo Luminaria : quia duas instituit dig-
 nitates : quæ sunt, Pontificalis auctoritas, & Rega-
 lis Potestas. Sed illa quæ præset diebus, puta spiritua-
 libus, major est : quæ verò temporalibus, minor est
 quan-

60 REPETIT. CLEM. I.

est, quanta est inter Lunam & Solem, tanta inter Pontifices & Reges differentia cognoscatur: planum est autem quod Luna derivatur à Sole, quantum ad ejus formationem, quia ex illa luce, quæ facta describitur in *Genesi prima die*, quarta die postmodum formatus est sol, primo ut *Dionysius dicit. Deinde Luna & alia Stella.* Et quantum ad lucis receptionem, quia Luna à Sole suam lucem recipit, unde pater omnium Planetarum per Astrologos, ipse Sol reputatur: sic dominium Imperiale, vel Regale derivatur à dominio Papali vel Sacerdotali, quantum ad ejus formationem, vel quantum ad ejus dignitatis, vel auctoritatis receptionem. Et hujusmodi duæ Potestates; licet sicut supra dictum est, sint invicem distinctæ: non tamen talis distinctio sic præcisè est accipienda, quin Potestas spiritualis respiciat temporalia secundum directionem & imperium. Potestas igitur temporalis, quæ est in Ecclesia ministrat temporalia, & ordinat in finem vitæ spiritualis, sicut dictum est supra.

xij Sic quia illæ duæ Potestates sunt in Ecclesia, quæ per duos gladios, de quibus scribitur *Lucæ 22. & in cap. novis. de judic. & Matthæi 26. 23. quest. 1. §. 1.* ut per gladium extractum intelligatur Potestas spiritualis, quam Summus Pontifex debet habere ad usum: sed per gladium, qui in vagina remansit, intelligitur Potestas in temporalibus, quam habet spiritualis Potestas ad nutum: nec per hoc minus dicitur habere perfecte gladium materiale, quia nobilius est aliquid ad nutum habere, quam ad usum: sicut nobilius est aliquid habere virtualiter, quam formaliter solum.

Ad invocationem enim quam facit Potestas
spiritualis

DE OFFIC. ORDI. 61

spiritualis, voluntatem suam monstrando : quia in unicum actum voluntatis dicit, & suadendo armorum assumptionem contra malefactores Principi seculari, cuius gladius materialis est commissus, exponendo etiam legem divinam, qua præcipitur: *Non patieris malefactores vivere.* dicitur princeps arma sumere, & uti gladio materiali.

Unde Ber. Gladium materiale habet Papa nutu, Imperator iussu, miles usu vel manu, ad quod, c. miles 23 qu. 5. & idem Ber. ad Eugenium super illo verbo. *ecce duo gladij, quid denuo usurpare gladium tentas, quem semel iussus es reponere in vaginam?* & loquitur de gladio temporali, & subdit, qui tamen gladium tuum esse negaverit, non satis mihi videtur attendere verbum Domini sic dicentis: *Converte gladium tuum in vaginam,* tuus est ergo gladius evaginandus ad tuum Imperium, alioquin nullo modo dicentibus Apostolis, *ecce duo gladij, respondisset Christus, satis est, sed nimis est.* Potestas igitur jurisdictionis spiritualium & temporalium immediata est in solo Papa: derivata vero in omnibus Episcopis & Prælatibus: sed in omnibus Principibus sæcularibus, & in ministerium data, quod etiam satis innuit hodie Bonifacium 8. in *extravagan. unam sanctam.*

A D D E

Nota, quod ad hanc *extravagantem* attinet, gravissima fuit disputatio inter DD. An à sede Apostolica dependeat imperium eaque etiam magnam contentionem excitavit, inter Pontificem Iohannem 23 & Benedictum 12 ejus successorem

E

sorens

62 REPETIT. CLEM. 1.

forem, contra Imperatorem Ludovicum Bavarum. Itaque Bonifacius 8. egregiam constitutionem promulgavit, qua declaravit omnem potestatem secularem Pontifici esse suppositam. Hæc extravagans constitutio legitur in extravaganti-
 bus cap. Unam sanctam de maioritate & obedientia, Vice versa, Imperator Ludovicus alteram constitutionem publicavit, qua declaravit Imperium esse à Deo, & non esse suppositum Pontifici, declarando omnes esse reos læsæ majestatis, qui dixerint Imperium à Papa esse, quam constitutionem de verbo ad verbum retulit Albericus in l. Bene à Zenone fa. C. de quadrien. præscrip. meminit Io. Cirier de primogenitura. qu. 12 libr. 2. Vide Fulvium Paccianum tractatu, Quis probare debeat lib. 2. cap. 35 num. 34 Matthæus Boys. D.

55 Ad quod etiam facit gl. superius alleg. in clem. ad nostrum, super verbo, Ecclesiæ infra de hered. quæ clarè probat, quod Papa est summus, & omnes sunt ei subjecti. fac. gl. in cap. causam. qui fi. sind leg. no. per Inno. facit. cap. licet ex suscepto. de foro comp. per Hosti. in cap. per venerabilem, qui fi. sint legi. & in summa ejusdem ti. §. qualit. & à quo Pe. de Ancha. in repe. cap. Canonum statuta. de constit. per Ioan. fa. in l. 1. C. de sum. trini. per Io. de lig. & Franc. in elem. Romani vers. irritum in §. qu. supra de elec.

Et licet Papa non habeat exercitium gladij temporalis, tamen Imperator recipit gladium materiale à Papa in approbatione, unctione, & coronatione

af.

DE OFFIC. ORDI. 63

ar. ff. de testa. mili. l. ex eo, & l. Titius, & in aut. de defen. civi. §. interim col. 3. unde videtur aliquibus, quod Imperator non possit administrare ante approbationem, alij tamen contra, ut in Clem. 1. de ju. jur. inf. & per Oldr. qu. 23

Et valet hujusmodi majoritas secundum Sicul. qui de hujusmodi materia perpulchrè tractavit in *sapius alleg. cap. novit. de judi.* ad multa & primo, ut ipsum Imperatorem tanquam inferiorem destituat exigentibus causis, sicut ut supradictum est, legitur saepenumero factum fuisse. xiiij

Item in omnibus arduis negotiis & maximis difficultatibus generantibus scandalum in Christianitate, Papa potest hujusmodi majoritatis ratione se intromittere etiam inter Laicos & exercere istam potestatem sibi à Deo attributam, & patet optime in *c. pro humani. de homici. lib. 6.* & in *alleg. clem. pastoralis infra de re judi. in c. alius 15 qu. 6,* & in *præalle. c. licet ex suscepto & ca. per venerabilem & ca. venerabilem.* 56

ADDE DE PONTIFICIS JURIS- dict. & potesta.

An Pontifex utramque habeat Jurisdictionem tam temporalem quam spiritualem, late deducit Panormitanus in *cap. Novit. num. 11 de judicijs.* Et haec est ardua questio, ut dicit Vasquius in *illustribus controversiis, cap. 21 num. 1.* & 11 ubi plures citavit. Vide supra num. 40 de Pontificis potestate & excellentia latissimè Cassaneus in *Catalogo gloria mūdi, parte 4. consideratione. 7.*